

ТОП-5 проблем при роботі зі свиноматками і шляхи їх вирішення

Сьогодні свинарство України знаходиться на високому рівні еволюції, і хоча ще залишаються господарства колгоспного типу, та основна маса – це сучасні високотехнологічні підприємства, виробничі показники яких часто кращі від середньостатистичних показників європейських колег. Власники компаній разом з племінним поголів'ям з інших країн завозять також досвід роботи з технологіями утримання, кормовими та ветеринарними програмами. Добре, що українці мають свою багату кормову базу, бо, наприклад, у більшості країн Європи немає змоги вирощувати сою, соняшник, кукурудзу.

Але якими б сприятливими не були умови, від помилок ніхто не застрахований. Якраз про найбільш розповсюджені проблеми, з якими стикаються в українських свиногосподарствах при роботі зі свиноматками, і піде річ.

1. Зниження багатоплідності свиноматок. На даний показник, як правило, впливає багато факторів – якість запліднення, годівля, захворювання, селекція:

- під якість запліднення мається на увазі якість спермопродукції (часто в господарствах використовують неякісні матеріали для штучного запліднення, не споживають спеціально підготовлену воду, а купують в автомагазинах воду для акумуляторів). Мало в яких господарствах двічі на добу проводять виявлення свиноматок в охоті, частіше роблять один раз, аргументуючи браком часу. Для успішного запліднення необхідно двічі на добу проводити виявлення в охоті свиноматок та ремонтних свинок, розділяючи фази збудження, овуляційний період та завершення. Якість спермопродукції повинна бути високою, концентрація в одній дозі – 2-3 мільйони повноцінних сперміїв. Максимально використовуйте свіжі матеріали, зберігайте 3-7 діб тільки спермодози селекційного значення;

- годівля, особливо в період перед заплідненням, суттєво впливає на кількість майбутніх

ПОХВАЛЕНКО Олександр, технолог UTAGRO

поросят. Кількість яйцеклітин, що овулюють, буде залежати від наявності поживних речовин (вітамінів, мінералів, енергії, амінокислот) у тілі тварини. Якщо тварина отримує незбалансований корм, то і яйцеклітин вийде лише 10 замість 20-ти. Необхідно приділяти багато уваги вітамінному складу комбікорму для свиноматок (вітамін Е, селен), а також проводити «флашинг» спеціальними кормовими добавками свиноматкам за тиждень, а ремонтним свинкам за два тижні до очікуємої охоти;

- селекція. Часто в господарствах, де немає офіційної селекційної програми, необізнано займаються погіршенням багатоплідності. Це відбувається шляхом відбору ремонтних свинок з малоплідних гнізд, адже якщо поросят народилося 10 і менше, то вони всі крупні і гарно ростуть, а в гніздах, де народилося більше 14 поросят, тварини менші за живую вагою і в момент відлучки не такі привабливі. Отже, при виборі ремонтної свинки не слід заціклюватися на продуктивності самого поросятя, а треба дивитися на показники матері: багатоплідність, збереженість, маса гнізда при народженні та відлучки.

2. Проблемні опороси у свиноматок – опорос проходить більше 4 годин, матка не скорочується, в результаті велика кількість слабих і мертвонароджених поросят. Причиною можуть бути:

– незбалансована годівля свиноматок у період супоросності, особливо в останній місяць (85-114 день). Особливу увагу необхідно приділяти рівню кальцію та засвоюваного фосфору. Підвищений вміст кальцію (більше 6,5 г/кг) є причиною порушення механізму опоросу, а також може спричинити післяродовий парез. У деяких господарствах не приділяють уваги якості комбікорму, адже свиноматка не дає середньодобовий приріст, як свині на відгодівлі, а в результаті ця економія виливається у величезні збитки на недоотриманих поросятах;

– мікотоксини – особливо зеараленон та споринья. Вони можуть пагубно впливати на хід складних біохімічних процесів опоросу, блокуючи їх;

– ожиріння свиноматок. У деяких господарствах свиноматок перегодовують, і вони приходять на опорос в кондиції 4,5-5,0. Майже всі такі тварини будуть мати проблемні опороси. Слід регулювати рівень годівлі так, щоб свиноматки мали заводську вгодованість на рівні 3,5-4,0 бали;

– різкий перехід з супоросного на лактуючий раціон, з великою (більше 2 кг) добовою даванкою. Не можна робити перехід на корм для лактації в день опоросу, тому що цей стрес переходу може взагалі заблокувати процес травлення. Свиноматка в період опоросу не повинна отримувати більше 2 кг корму на добу, щоб не було тиску кишківника на матку. Якщо товста кишка буде переповнена, вона буде тиснути на стінки матки, підніметься температура, і ми отримаємо збій травлення та атонію матки. Ми рекомендуємо переводити свиноматку на лактаційний корм на 3-й день після опоросу;

– підвищення температури повітря більше 30 градусів. Для свиноматки є комфортною температура 18 градусів, а підвищення до 30 градусів є загрозою теплового удару, логічно, що при цьому порушується процес опоросу. Допоможіть свиноматці пережити спеку шляхом зволоження повітря та самої тварини, збільшуючи рух повітря. Розріджуйте кров свиноматки, задаючи аскорбінову кислоту та вітамін С. Слідкуйте, щоб вода була в достатній кількості.

3. У ремонтної свинки на опоросі не розійшлися кістки тазу і поросята не можуть вийти через звуження ходу:

– неправильна годівля ремонтного молодняка при вирощуванні. Годівля ремонтних свинок кормом для відгодівлі, коли вони досягають живої маси 100 кг у віці 5 місяців. Це чудові показ-

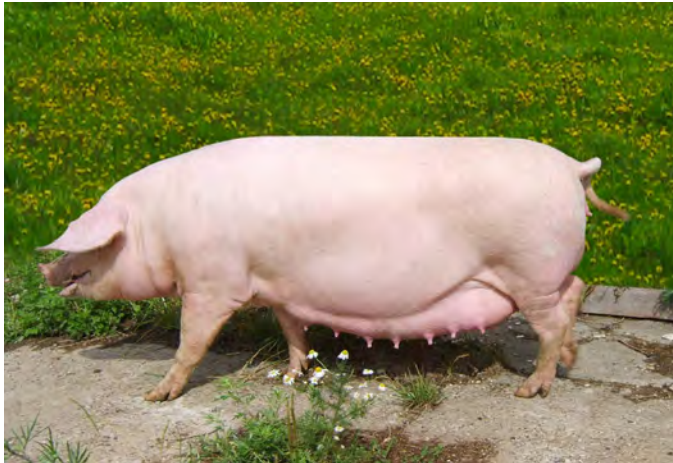
ники для тварин на відгодівлі, але жахливі для майбутньої свиноматки. Занадто швидкий ріст м'язової тканини обмежує достатній розвиток скелету і внутрішніх органів. Ремонтних свинок у 30 кг слід годувати спеціальним раціоном для ремонту, а з 60 кг їх необхідно обмежувати в добовій даванці так, щоб їх середньодобовий приріст становив 600 г. При цьому тварини повинні досягати живої маси 100 кг у 6 місяців, а 130-140 кг у 8 місяців.

4. Свиноматки на опоросі споживають мало корму, і спад молочності починається вже з двох тижнів:

– причиною може бути неправильний рівень годівлі свиноматок у момент та після опоросу. Свиноматку перегодовують у перший тиждень після опоросу, вона продукує молока більше, ніж поросята можуть спожити, вим'я отікає, а далі – запалення, мастит, підвищення температури, ММА, спад молочної продуктивності. Щоб цього не сталося, необхідно використовувати нормовану годівлю свиноматок до 10 днів після опоросу. Орієнтовно схема годівлі така:

День супоросності/ лактації	Щоденно корму на 1 гол, кг	
	СК-1 супорос	СК-6 лактація
111	3,0	-
112	2,5	-
113	2,0	-
114	1,5	-
Опорос	0,5-1,0	-
1	1,0	-
2	1,5	-
3	-	2,0
4	-	2,5
5	-	3,0
6-10	-	4,5
11-28	-	ВВОЛЮ

Але її можна корегувати в залежності від генетики та технології утримання.

5. Свиноматки мають проблеми з ногами, їхній ресурс менше 6 опоросів. Травми кінцівок є одною з найрозповсюдженіших проблем кнурів та свиноматок. Симптоми – це крихкість кісток, суглобів (особливо тазових), тріскаються копитця, намини (шишки) на п'яті. Причиною можуть бути:

– неправильне вирощування ремонтного молодняка, коли м'язова тканина росла інтенсив-

но, а скелет сформувався недостатньо міцний, з віком ця проблема залишається. Отож приділяйте достатньо уваги програмі вирощування ремонтного молодняка;

– незбалансований раціон супоросних та лактуючих свиноматок за вітамінами (біотин, В12) та мінералами (кальцій, фосфор, магній), неякісні компоненти кормів;

– умови утримання ремонтного молодняка старше 60 кг і свиноматок, коли площа щільної підлоги не повинна бути більше 30%, а планка при цьому не менше 80 мм;

– перевіряйте склад води, часто мінеральні залишки, які в ній є, впливають на засвоєння компонентів корму, з якими вони є антагоністами;

– зверніть увагу на інтенсивність освітлення в приміщенні та вміст вітаміну D в кормах. Адже на засвоєння кальцію впливає багато чинників.

У статті висвітлено тільки маленьку кількість основних питань, які зустрічаються на сучасних свиногосподарствах. Для того, щоб їх вирішувати, треба старанно відноситись до всіх питань – здоров'я, гігієни, годівлі, утримання та менеджменту, а гарна робота обов'язково буде оплачена гарними результатами.

преміум лінійка porker

- для молодняка 15% та 4%
- для відгодівлі 3%
- для лактуючих свиноматок 3,5%
- для поросних свиноматок 3%

професійна лінійка Swine

- для молодняка свиней 20% та 3%
- для відгодівлі свиней гровер 3%
- для лактуючих свиноматок 3,0%
- для поросних свиноматок 3%
- для відгодівлі свиней фініш 2,5%

Спробуйте нову лінійку БМВД!

- для молодняка 25%
- для відгодівлі 10-12,5-15%
- для лактуючих свиноматок 17,5%
- для поросних свиноматок 10%

Сирій протеїн, Метіонін, Триптофан, Треонін, Лизин, Na

№1 у годівлі свиней

- Компанія почала роботу в 2010 році
- Власне виробництво від 2016 року
- Можливість виробництва комбікорму та преміксів для всіх видів тварин (свині, кури, ВРХ, вівці)
- Контроль якості сировини та продукції на всіх стадіях виробництва
- Використовуються власновирощені зернові

Оптимальна продуктивність   Зручність використання   Гарантія

Рівненська обл., Острозький р-н, с.Оженин, вул. Котляревського, 1
тел./факс (0362) 63-57-06,
e-mail: info@utagro.com.ua
web: utagro.com.ua

Експертні підходи в годівлі, технології утримання